

PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE SANT FELIU DE LLOBREGAT 2022 - 2025

Síntesi diagnòstic

Ajuntament de
Sant Feliu
de Llobregat

Diputació
Barcelona

I. Diagnòstic

Estructura del diagnòstic

S'ha apostat per donar al PAC una **transversalitat** i tenir en compte **reptes globals** com:

- Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)
- El medi ambient i l'emergència climàtica
- El món digital
- L'equitat i la igualtat
- La perspectiva de gènere

Estructura del diagnòstic

El PAC de Sant Feliu de Llobregat s'ha estructurat i desenvolupat tenint en compte el paradigma dels **Drets Culturals**:

- Els 6 articles de la Declaració de Friburg sobre els Drets Culturals (2007)
- Els 9 compromisos de Cultura 21 Accions (2015)

Estructura del diagnòstic

1. Context territorial i demogràfic
2. Accés i participació cultural
3. Cultura popular, tradicions i patrimoni
4. Cultura, equitat i cohesió social
5. Cultura i educació
6. Cultura i economia
7. Cultura, medi ambient, planificació urbana i espai públic
8. Comunicació cultural
9. Els recursos municipals per a la cultura
10. La governança de la cultura

1. Context territorial i demogràfic

La població:

- Sant Feliu té 45.467 habitants, menys que altres municipis propers.
- Afecta en les competències i pressupost disponible.

Les vies del tren suposen:

- Barrera entre el centre i els barris nous. El soterrament de les vies posarà fi a aquesta separació.

Sant Feliu com a capital de comarca:

- En l'àmbit cultural té dificultats per exercir el seu paper com a capital del Baix Llobregat.

2. Accés i participació cultural

- Els equipaments culturals garanteixen l'accés i la participació cultural.

1. Palau Falguera
2. Biblioteca Montserrat Roig
3. Cinebaix
4. Centre Cívic Les Tovalloles
5. Centre Cívic Roses
6. Centre Cívic Mas Lluí - Arxiu Comarcal del Baix Llobregat
7. Sala Ibèria
8. Bar musical "Els Pagesos"
9. Centre Parroquial
10. Unió Coral
11. Ateneu Santfeliuenc
12. La Nau, Cultura i Tradició
13. Casino Santfeliuenc
14. Centre Polivalent Falguera

2. Accés i participació cultural

Arts escèniques

- No hi ha cap equipament amb programació regular.
- Destaca el Centre Parroquial, un espai privat amb funció pública.

Música

- L'Auditori del Palau Falguera compta amb programació professional estable.
- Bar musical Els Pagesos, de titularitat privada, compta amb programació estable.

Literatura i foment de la lectura

- La Biblioteca Montserrat Roig és la principal promotora del foment de la lectura.
- Destaca també el Festival de Poesia i el Premi de Poesia Martí Dot.

2. Accés i participació cultural

Audiovisual

- El Cinebaix, de titularitat municipal i gestionada per una entitat, compta amb programació regular i diverses mostres anuals de cinema.

Arts plàstiques i visuals

- El Palau Falguera compta amb tres sales d'exposicions. Tanmateix, les exposicions són d'entitats.
- Des del C.C. Roses i C.C. Tovalloles s'organitzen exposicions de petit format.

A partir de l'**anàlisi d'equipaments culturals**, s'ha detectat:

- Manca de programes de suport a la creació.
- Més presència de programació amateur que professional.
- Manca un espai escenicomusical públic amb programació regular.
- Manquen m² dedicats a les arts visuals.

3. Cultura popular, tradicions i patrimoni

Entitats

- Associacionisme molt vinculat a la cultura popular i tradicional. Les entitats tenen un pes central en la dinàmica cultural de la ciutat.
- L'Ajuntament dedica gran part dels seus recursos a donar-les suport.
- Manca de presència d'expressions i tradicions diverses.

2020	Sant Feliu de Llobregat	mitjana de 27 municipis de la província de Barcelona
% d'entitats culturals que participen al Cicle festiu i Festivals municipals	65%	20%

Font: elaboració pròpia a partir dels Cercles de Comparació Intermunicipals de la Diputació de Barcelona.

3. Cultura popular, tradicions i patrimoni

Patrimoni

Hi ha diversitat d'**agents promotors del patrimoni**, tant públics com privats:

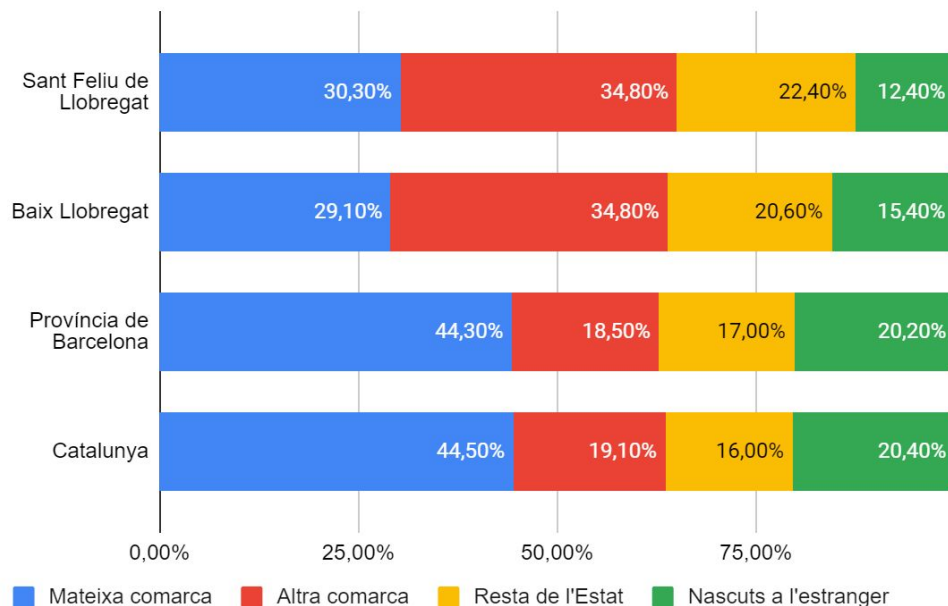
- Arxiu Comarcal
- Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat
- Consell Comarcal del Baix Llobregat

Es realitzen tasques de **difusió del patrimoni** a través de:

- Ruta circular per la ciutat i Ruta Modernista
- Jornades del Patrimoni del Baix Llobregat
- Programada Municipal d'Activitats Educatives (PMAE)

4. Cultura, equitat i cohesió social

- La població segons el seu lloc de naixement (2020).

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

4. Cultura, equitat i cohesió social

L'Ajuntament aposta per l'equitat i la inclusió social a través de diferents **accions i plans:**

- Alineació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (PAM)
- Casa de les Dones
- Pla Municipal de Cooperació per al Desenvolupament
- Pla per la Interculturalitat
- Pla local #lgtbiq+
- Pla d'Accessibilitat

L'Ajuntament vol afavorir l'accés de la ciutadania als serveis i equipaments de manera igualitària a través del programa de **tarifació social:**

- S'aplica a Escoles Bressol Municipals, a l'Escola Municipal de Música i als Serveis d'Atenció Domiciliària.

5. Cultura i educació

Sant Feliu compta amb una oferta educativa i cultural àmplia i diversa:

Agents Públics

- Sant Feliu de Llobregat forma part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores: Programació Municipals d'Activitats Educatives (PMAE).
- L'Institut Olorda ofereix la possibilitat de realitzar el Batxillerat artístic.
- A l'Escola Municipal de Música s'imparteixen classes d'educació musical per a totes les edats i nivells.

5. Cultura i educació

Agents privats

Diversitat d'escoles privades de l'àmbit artístic:

- Escola de música Luisa Sanz
- ADansa
- Escola de dansa Marta Cid
- BlackOut Dance School

Entitats com a educadores en l'àmbit cultural:

- Centre Parroquial: formació en arts escèniques
- Ateneu Santfeliuenc: formació en arts escèniques, música, fotografia, pintura

6. Cultura i economia

D'entre el **teixit cultural privat** de Sant Feliu destaca:

- Bar musical Els Pagesos: programació musical estable.
- La Catifa Roja: empresa de contractació d'artistes i organització de concerts i festivals.
- MTK Space: productora audiovisual i coworking.
- El Cinebaix: projecte associatiu que s'ha professionalitzat i funciona com a pol d'atracció de públic santfeliuenc però també d'altres municipis de la comarca.

6. Cultura i economia

Entre els programes que desenvolupa el **Departament de Promoció Econòmica** de l'Ajuntament, destaca:

- Sant Feliu Innova és un espai laboratori de suport a la ideació i empenedoria. Tot i això, no té cap línia o programa específic vinculat a l'àmbit cultural.
- No existeixen programes ni línies de suport específiques per a l'empenedoria cultural i creativa.

En general, hi ha **poca iniciativa privada en l'àmbit cultural**:

7. Cultura, medi ambient, planificació urbana i espai públic

La ciutat té **52,5 hectàrees d'espais naturals** (parcs, jardins i zones periurbanes). Els espais naturals i els recursos biològics són també portadors de cultura:

- Oficina de Serveis Ambientals (OSA): patrimoni natural de Sant Feliu.
- Jardins i places són l'escenari de la programació i activitat cultural.

Plaça del Vuit de Març

Plaça de la Salut

Plaça de la Vila

7. Cultura, medi ambient, planificació urbana i espai públic

L'Ajuntament té un compromís amb la **sostenibilitat**. Ho demostra a través de:

- Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i Clima PAESC
- Pla de mobilitat urbana de Sant Feliu de Llobregat

El **soterrament de les vies** del tren tindrà efectes directes en la realitat cultural:

- Més equipaments públics
- Més espai públic
- Millor comunicació entre barris per realitzar activitats culturals

8. Comunicació cultural

En general, les estratègies de comunicació i difusió de cultural són insuficients.

L'Ajuntament disposa de **canals de comunicació** de la cultura:

- Web municipal
- Ràdio Sant Feliu
- Butlletí (digital i en paper)
- Diari digital Fet a Sant Feliu
- Xarxes socials

Entitats i equipaments fan difusió de la seva activitat cultural a les **XXSS**:

- FETS
- L'Agrupació Cultural Folklorica
- L'associació literària La Mordida
- C.C. Les Tovalloles

9. Els recursos municipals per a la cultura

- El Departament de Cultura forma part de l'Àrea de Drets de Ciutadania i Polítiques Socials.
- Percentatge de treballadors/es de l'àrea de cultura respecte a la mitjana provincial:

2020	Sant Feliu de Llobregat	mitjana de 27 municipis de la província de Barcelona
% treballadors de l'àrea de cultura de l'ajuntament sobre el total de treballadors municipals	3,1	5,1
Treballadors de l'àrea de cultura de l'ajuntament per cada 10.000 habitants	2,8	4,4

Font: elaboració pròpia a partir dels Cercles de Comparació Intermunicipals de la Diputació de Barcelona.

9. Els recursos municipals per a la cultura

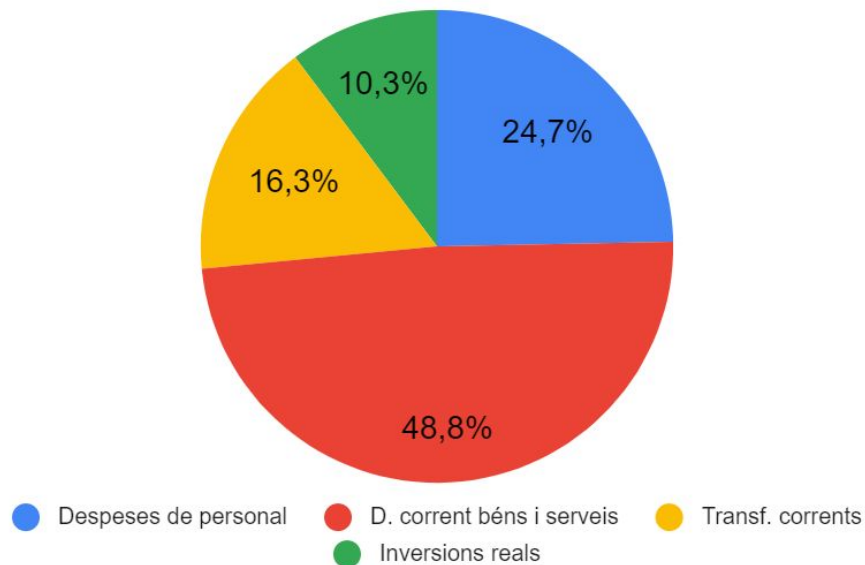
- Pressupost municipal i pressupost del Departament de Cultura:

Any	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	% cultura
2016	3.199.083,06 €	44.330.000,00 €	7,22%
2017	3.537.322,03 €	43.690.000,00 €	8,10%
2018	3.595.711,84 €	45.230.000,00 €	7,95%
2019	2.084.101,20 €	44.350.000,00 €	4,70%
2020	1.927.672,25 €	46.040.000,00 €	4,19%
2021	2.000.074,30	46.850.000,00 €	4,27%

Font: elaboració pròpia a partir dels pressupostos municipals inicials.

9. Els recursos municipals per a la cultura

- Distribució del pressupost municipal en cultura per capítols (2021):

10. La governança de la cultura

A Sant Feliu es fomenta la **cultura participativa** per a la concreció de les seves polítiques públiques:

- Reglament de Participació Ciutadana i Col·laboració (2018).
- Decidim Sant Feliu: projecte d'urbanització del soterrament, Pla Local de Joventut, Pacte de Ciutat.
- Consell Municipal de Cultura.
- Comissió de Reis, Comissió de Carnaval, Comissió de Patrimoni.

Hi ha una **insuficient coordinació i cooperació** entre entitats culturals.

10. La governança de la cultura

Moltes entitats de Sant Feliu desenvolupen una funció pública a través de la **gestió col·laborativa**:

- C.C. Mas Lluí gestionat pel Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat
- C.C. Tovalloles gestionat per l'Associació Esplai Diversitat Lúdica
- El Cinebaix s'inspira en aquest model

L'Ajuntament lidera **processos de planificació estratègica** amb la participació de la ciutadania:

- Pla de convivència (2012)
- Pla Director d'Equipaments (2015)
- Pla Local de Joventut (2017)

Conclusions: forteses

- Equipaments culturals i superfície de centres cívics per cada 10.000 habitants superior a la mitjana provincial.
- Entitats molt implicades en la vida cultural del municipi.
- Millor cohesió entre barris amb el soterrament de les vies.
- Planificació de polítiques públiques per a la cohesió, la inclusió social i la defensa dels drets humans.
- Gestió col·laborativa com a instrument de suport i col·laboració amb les entitats del municipi.
- Calendari festiu amb molt pes i molta implicació ciutadana.

Conclusions: debilitats

- Dificultats per exercir la capitalitat comarcal en l'àmbit cultural.
- Poca coordinació i cooperació entre entitats a l'hora de pensar en futures activitats i esdeveniments.
- Dèficits d'equipaments culturals municipals: espai escenicomusical, més espais per a les arts visuals.
- Insuficient personal al Departament de Cultura de l'Ajuntament.
- No existeixen programes ni línies de suport específiques per a l'emprenedoria cultural i creativa.
- Insuficient difusió i comunicació de l'activitat cultural del municipi per part de l'Ajuntament.